

**Handläggare**  
Anneli Rydström  
Telefon: 0850822068

**Till**  
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd  
2019-12-19

## Avgifter inom hemtjänsten

Svar på skrivelse från S

### Förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänstutlåtande som svar på skrivelsen från socialdemokraterna.

### Sammanfattning

Eva Fagerhem m.fl. (S) har i en skrivelse önskat redovisning om höjning av avgifter för hemtjänst i ordinärt boende och särskilt boende samt frågor hur detta påverkar de enskilda som har insatser. Förvaltningen besvarar frågorna i skrivelsen utifrån socialtjänstlagen och stadens avgiftssystem.

### Bakgrund

Den 1 juli 2016 infördes en ändring i 8 kap 5 § socialtjänstlagen (SoL), som reglerar en högsta avgift, en maxavgift som får tas ut för bland annat hemtjänst i ordinärt och särskilt boende.

Innan ändringen fick den enskildes avgift per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,48 gånger prisbasbeloppet. Efter ändringen får den enskildes avgift per månad uppgå till högst en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet. Prisbasbeloppet fastställs årligen av regeringen. För år 2019 uppgår prisbasbeloppet till 46 500 kronor.

Kommunfullmäktige beslöt i budget för år 2019 att höja maxavgiften i enlighet med ändringen i 8 kap 5 § SoL. Detta innebär en högsta avgift, en maxavgift som motsvarar 2 089 kronor per månad år 2019. Maxavgiften för år 2018 var 1 820 kronor per månad.

### Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg. Pensionärsrådet behandlar ärendet den 11 december 2019.

### Ärendet

Förvaltningen har fått i uppdrag att svara på följande frågor, som tas upp i skrivelsen.

### 1. Hur många pensionärer i Hägersten-Liljeholmen kommer att beröras av avgiftshöjningar inom äldreomsorgen?

I stadens avgiftssystem är insatserna indelade i sju avgiftsgrupper med en högsta avgift, en maxavgift. Utifrån hur många timmar hemtjänst den enskilde beviljats ska denne betala en avgift.

För samtliga avgiftsgrupper har maxavgiften höjts fr.o.m. 2019, se nedanstående tabell som jämför maxavgifterna för 2018 och 2019.

<b>Avgifts-grupp</b>	<b>Omfattning av beviljade insatser</b>	<b>Maxavgift 2018 kr/månad</b>	<b>Maxavgift 2019 kr/månad</b>	<b>Höjning med kr/månad</b>
1	Enbart trygghetslarm eller grundavgift i servicehus	121	139	18
2	1–4,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 17–20,5 timmar per månad	417	481	64
3	5–10,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 21–26,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 1–2 dagar per vecka	762	876	114
4	11–25,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 27–41,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 3–4 dagar per vecka	1 016	1 166	150
5	26–40,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 42–56,5 timmar per månad och/eller dagverksamhet 5 dagar per vecka	1 403	1 612	209
6	41–55,5 timmar hemtjänst och/eller avlösning 57 timmar och uppåt per månad och/eller dagverksamhet 6–7 dagar per vecka	1 592	1 829	237
7	Mer än 56 timmar hemtjänst per månad. Korttidsvård samt vård- och omsorgsboende med heldygnsomsorg	1 820	2 089	269

I januari 2019 hade 2 077 unika personer insatser från äldreomsorgen. 1 220 personer var beviljade hemtjänst i ordinärt boende och 41 personer med insatser på servicehus.

Hur de äldre som har insatser berörs av avgiftsförändringen varierar utifrån individuella förhållanden.

## 2. Hur många pensionärer i Hägersten-Liljeholmen kommer att efter avgiftshöjningen vara tvungna att minska eller avstå från insatser inom äldreomsorgen?

### *Den enskildes avgift*

Vilken avgift den enskilde ska betala räknas fram utifrån inkomst, boendekostnad och vilka insatser denne är beviljad.

Den enskilde betalar aldrig mer än maxavgiften för de insatser som är beviljade. Däremot kan den enskilde betala en lägre avgift beroende på inkomst, bostadskostnad och vissa övriga kostnader. Bostadsbidrag räknas som inkomst och kan påverka avgiften.

De personer som är beviljade insatser inom äldreomsorgen i någon form ska inte behöva minska eller avstå från insatser på grund av kostnaden.

### *Minimibelopp*

Minimibeloppet ska täcka normalkostnader för:

- livsmedel, alla måltider,
- kläder, skor, fritid och hygien,
- förbrukningsvaror,
- dagstidning, telefon,
- möbler och husgeråd,
- hemförsäkring,
- hushållsel,
- resor,
- tandvård,
- öppen hälso- och sjukvård,
- läkemedel.

Kostnaderna för dessa poster utgår från Konsumentverkets beräkningar av skäliga levnadskostnader.

Minimibeloppets nivå bestäms utifrån prisbasbeloppet som årligen fastställs av regeringen (enligt lagen om allmän försäkring). År 2019 uppgår prisbasbeloppet till 46 500 kronor.

Vid beräkning av avgifter för personer som är 65 år och äldre tillämpar staden de lagstadgade lägsta minimibeloppen i socialtjänstlagen.

Minimibeloppet år 2019 - Personer 65 år och äldre

- Ensamstående: 5 249 kronor per månad.
- Var och en av sammanlevande makar och sambor: 4 435 kronor per månad.

#### *Förbehållsbelopp och avgiftsutrymme*

Innan avgift fastställs ska den enskilde tillförsäkras en viss del av sina inkomster. Detta kallas förbehållsbelopp och är summan av minimibeloppet och bostadskostnaden. Förbehållsbeloppet dras av från den sammanlagda inkomsten efter skatt och summan kallas för avgiftsutrymme.

Det är avgiftsutrymmet som avgör vilken avgift den enskilde ska betala för de insatser som denne är beviljad. Finns det inte något avgiftsutrymme tas det inte ut någon avgift.

#### *Avgiftsbeslut*

Ett avgiftsbeslut enligt SoL baseras på en individuell ekonomisk utredning med syfte att fastställa den enskildes avgift.

Den enskilde ska alltid få ett beslut om sin individuella avgift. Om insatserna, eller andra faktorer som påverkar avgiftens storlek förändras, ska nytt avgiftsbeslut fattas.

### **Synpunkter och förslag**

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Davidsson  
stadsdelsdirektör

Toni Mellblom  
vik. avdelningschef

### **Bilaga**

Skrivelse från socialdemokraterna om avgifter i hemtjänsten,  
SDN 2019-09-26

## **Attesterat av**

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

<b>Namn</b>	<b>Datum</b>
Gunilla Davidsson, stadsdelsdirektör	2019-12-02
Toni Mellblom, vik. avdelningschef	2019-12-02